

2000-2018

PREMIO NACIONAL DE URBANISMO 2010

PROXECTO

TERRA

XUNTA DE GALICIA

ENTIDADES COLABORADORAS

COFINANCIADO POLA:

A nosa Web

Todos os recursos educativos elaborados están dispoñibles na nosa web de forma libre e gratuita.

<http://proxectoterra.coag.es>

Video de Presentación

PREMIO NACIONAL DE URBANISMO 2010

...“por ter articulado un instrumento que fai uso da educación obrigatoria como recurso imprescindible para o cambio cara un modelo de desenvolvemento sostible do territorio e da arquitectura”.

BOE do 28 de xuño de 2011

Idea

Un proxecto de cooperación co mundo da educación dirixido ás distintas etapas da Educación Obrigatoria co fin de contribuír a mellorar a formación que os escolares de Galicia deben ter sobre as xentes, os espazos e os lugares que habitamos. Unha formación que redunde nun incremento da súa capacidade crítica e propositiva sobre o noso medio construído para alcanzar unhas mellores condicións de vida. Estamos decididamente comprometidos coa idea de elaborar recursos educativos xurdidos da implicación e mediación do profesorado de cada un dos niveis educativos, confiando en poder incidir de forma permanente nos procesos de ensino-aprendizaxe axudando a acadar os obxectivos que sobre o coñecemento e interacción co noso hábitat deben contemplarse nas distintas etapas da Educación de 0 a 18 anos.

Da casa á escola

“Sabela e as zocas máxicas”

Ola!

Son Sabela, teño cinco anos, vivo nunha vila pero encántame ir á casa dos meus avós á aldea onde atopei as miñas zocas máxicas e viaxeiras...

Agora abre ben os ollos, afina as túas orellas, toca coas túas mans, ule co teu nariz e corre cos pes lixeiros.

Universalidade

É necesario chegar ao conxunto da cidadanía para presentar os problemas básicos asociados aos lugares que habitamos e á ocupación/construción do territorio. As distintas etapas da Educación Obrigatoria constitúen, segundo o noso entender, o ámbito preferente no que debe incidir.

Globalidade

Entendemos que os obxectivos perseguidos só se poden acadar se involucramos aos organismos, entidades, colectivos...que son actores interesados e comprometidos coa construción dos espazos que habitamos, tanto na financiación e apoio ao proxecto como compartindo iniciativas e recursos. A Xunta de Galicia cofinancia o ProxectoTERRA desde o ano 2003.

Integración Curricular

Os currículos vixentes xa recollen os nosos ámbitos de preocupación. Elaboramos recursos educativos contextualizados á realidade do noso país que poidan completar ou substituír aos que na actualidade están a disposición do profesorado e do alumnado.

Principios básicos

Son espazo e tempo coordenadas básicas nas que desenvolvemos as nosas vidas e constitúen referente inescusable para ir construíndo a nosa noción da realidade. É o noso obxectivo promover un pensamento crítico sobre os espazos que habitamos, sobre os seus procesos de xénese e transformación ao longo do tempo, sobre a tradición herdada da que debemos aprender ou cuestionar e sobre as prácticas arquitectónicas e de ocupación do territorio que se deben emular ou evitar para estar en mellores condicións de propoñer e desexar os nosos espazos a habitar. Cómpre que o alumnado adquira unha progresiva autonomía que lles permita xestionar con sabedoría e responsabilidade as súas interaccións co territorio, como escenario e soporte da nosa existencia, o noso ámbito de vida.

Recursos Profesorado

Profesorado Infantil

Profesorado Primaria

Profesorado Secundaria

Totalidade

O noso universo sempre foi a totalidade do alumnado de Galicia nas etapas de escolarización obrigatoria, tanto en centros públicos como concertados ou privados. Cunha poboación dunhas 2.720.000 persoas, contamos cunha poboación escolar duns 288.000 alumnos e alumnas entre 4 e 16 anos, escolarizados nuns 1.323 centros de Infantil, Primaria e Secundaria nun país co maior grao de dispersión de poboación do estado español.

Acollida e Permanencia

O profesorado é cómplice e mediador necesario e insubstituíble para calquera iniciativa dirixida ao mundo da educación se se espera que sexa acollida polo profesorado e alumnado, sexa válida e permaneza o tempo necesario ata a súa normal integración na educación. É a nosa aspiración achegar recursos axeitados, que sempre foron elaborados por profesorado do nivel educativo ao que ían dirixidos, facilmente apropiables e asumibles pola maioría do profesorado, acompañados de formación específica impartida en máis de 60 cursos nos que xa participaron máis de 2.500 profesores e profesoras de Infantil, Primaria e Secundaria.

Diversidade

Ao realizar a nosa proposta, tivemos moi presentes as condicións nas que se desenvolve a actividade educativa nas distintas etapas:

- Limitación e diversidade de recursos nos centros educativos
- Diversidade de alumnado.
- Diversidade de profesorado
- Diversidade de referentes espaciais segundo contornos e contextos

Experimentación

Todos os materiais foron experimentados previamente en centros colaboradores de diferentes contextos (rurais, urbanos, costa, interior...) que actuaron como receptores críticos e propositivos e que permitiron a súa revisión e readaptación antes da edición definitiva e envío aos centros educativos.

Interdisciplinarietà

Os lugares onde vivimos son o marco idóneo para que conflúan as múltiples visións xurdidas desde o mundo da arquitectura, o urbanismo, a xeografía, a economía, as ciencias medioambientais, a socioloxía, a lingua... un escenario perfecto para a confluencia de saberes diversos. Un conxunto de múltiples visións contribuirá a facer máis complexa, completa e intensa a imaxe que podemos e debemos ter do noso país.

Vivencia

Vivir en primeira persoa os espazos e lugares que son obxecto de estudo, tendo unha experiencia vital guiada polo traballo previo na aula, as orientacións do profesorado e a curiosidade de cada un estimulados polo feito de estar no lugar e o sentir o lugar. Coñecer e dar tempo para vivir, buscando provocar que as vivencias se incorporen á memoria individual e ao imaxinario colectivo como elementos de contraste e comparación e como demostración de que outras realidades son posibles.

Interterritorialidade

O ProxectoTERRA busca contribuír a incorporar o ámbito da eurrorrexión Galicia-Norte de Portugal no imaxinario colectivo do alumnado de Galicia como un espazo de colaboración, cooperación e recoñecemento mutuo de dúas comunidades con moitos séculos de historia común, perfectamente recoñecible nos nosos territorios.

Recursos compartidos

Recursos elaborados

Achegamos recursos educativos específicos que amplían ou melloran os que na actualidade están a disposición do alumnado e do profesorado, completados con visitas guiadas de arquitectura e cidade e intercambios territoriais que se poden incorporar ás programacións de actividades complementarias dos centros educativos.

Todos os recursos foron elaborados polo profesorado do nivel educativo ao que ían dirixidos, e presentados á comunidade educativa en cursos de formación nos que os equipos redactores compartiron as intencións educativas e as propostas de traballo recollidas en cada un deles.

Todos os recursos foron distribuídos gratuitamente aos 1.323 centros educativos de Galicia (públicos, concertados e privados) de Educación Infantil (997= 780+217) Primaria (946=746+200) e Secundaria (441=326+115)

As nosas actividades

Visitas Guiadas de Arquitectura e Cidade

Desenvólvense en cada unha das sete cidades galegas (7 horas) coas que se pretende que o alumnado sexa quen de **recoñecer nas cidades o seu proceso de conformación histórica** ao tempo que nos achegamos ás máis recentes actuacións de rexeneración urbana e novos exemplos de arquitectura contemporánea a través da **vivencia dos espazos** que nos propoñen as significativas mostras que desta arquitectura recente temos no noso país.

Intercambios Territoriais

Desenvólvense ao longo de dous días, no ámbito da **eurorrexión Galicia-Norte de Portugal**. Apoiadas no traballo previo na aula das unidades de Paisaxe e Identidade Territorial, son as que permiten achegarse ao proceso histórico de construción do territorio de forma máis complexa e intensa, tomando consciencia da súa diversidade, contribuíndo a que o máis próximo non sexa o máis descoñecido.

É o noso un territorio minuciosamente construído a partir de cinco formas básicas de asentamento e organización -aldea, parroquia, vila, cidade e área metropolitana- polo que entendemos que a súa evolución e transformacións ao longo do tempo, obxecto de estudo previo nas aulas, debe ser reforzado coa presenza e vivencia no lugar.

Actividades complementarias

Coas **Visitas Guiadas de Arquitectura e Cidade** e cos **Intercambios Territoriais**, pretendemos que o alumnado viva en primeira persoa os espazos e territorios que son obxecto de estudo nas aulas, poñéndoo en contacto directo coas cinco formas básicas de organización territorial analizadas no proxecto: **aldea, parroquia, vila, cidade e área metropolitana**.

Esta vivencia espacial e territorial esténdese no espazo xeográfico e cultural da eurorrexión Galicia-Norte de Portugal, convencidos da necesidade de que se poida evidenciar por parte do alumnado que os procesos de construción territorial transcenden as divisións político-administrativas presentes e pasadas, impulsados polas dinámicas sociais, económicas e culturais das xentes que o habitaron e o habitan.

